

Váš dopis zn. ČŠIT-287/24-T
Ze dne 23.1.2024
Čj. ČŠIT-290/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-50/24-T
Vyřizuje Mgr. Eliška Birková
Telefon 607 005 310
E-mail eliska.birkova@csicr.cz
Datum 8. 2. 2024

Město Město Albrechtice
Náměstí ČSA 10
793 95 Město Albrechtice

Výsledek šetření stížnosti

Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) prošetřila stížnost na právnickou osobu **Základní škola Město Albrechtice, okres Bruntál** postoupenou ČŠI dne 23. 1. 2024.

Stížnost se týkala postupu školy při řešení vztahových problémů ve třídě (šikana vůči žákyni Ž3) ve školním roce 2022/2023 a ve třídě ve školním roce 2023/2024 a komunikace se zákonnými zástupci žákyně Ž3.

Šetření stížnosti vycházelo zejména ze skutečností uvedených ve stížnosti a opíralo se o zjištění v průběhu šetření ve výše uvedené škole ve dnech 23. 1., 24. 1. a 26. 1. 2024, o vyjádření ředitele školy a dalších pedagogických pracovníků, o rozhovory se žáky třídy, o hospitace ve výuce, o sledování aktivit žáků o přestávkách, o výsledky externích zjišťování vztahových problémů ve třídě a o kontrolu příslušné dokumentace.

Při prošetření stížnosti ČŠI zjistila:

1. Postup školy při řešení šikany vůči žákyni Ž1 ve třídě ve školním roce 2022/2023

Ve školním roce 2022/2023 byla školou ve třídě identifikována šikana žákyň Ž5 a Ž6 vůči žákyni Ž3. Podle vyjádření třídní učitelky se z původně kamarádského vztahu mezi spolužačkami Ž3, Ž5 a Ž6 vlivem navázání nového kamarádství žákyně Ž3 narušilo původní přátelství. Tento narušený vztah na začátku druhého pololetí školního roku 2022/2023 přerostl v nepřátelské jednání vůči žákyni Ž3. Třídní učitelka ve spolupráci s metodičkou prevence ve třídě vyhodnotily vlastní dotazníkové šetření jako šikanu vůči žákyni Ž3.

Ze zápisu z jednání třídní učitelky zákonné zástupkyně žákyň Ž5 a Ž6 ze dne 8. 3. 2023 vyplývá, že byly projednávány problémy žákyň Ž5 a Ž6 jak ve výuce, tak nerespektování pokynů učitele a šikana vůči žákyni Ž3. Výsledkem byla přijatá opatření – pravidelná komunikace zákonné zástupkyně žákyň Ž5 a Ž6 s třídní učitelkou a při dalším náznačce problému okamžitá návštěva školy. Dne 3. 4. 2023 proběhla kontrolní schůzka, na které byla prodloužena předchozí opatření. Po vyhodnocení účinnosti navržených opatření škola svolala dne 5. 5. 2023 opětovné setkání třídní učitelky, metodičky prevence a zákonné zástupkyně žákyň Ž5 a Ž6. Výsledkem byla dohoda, že žákyně Ž5 a Ž6 budou rozděleny do dvou paralelních tříd a zákonná zástupkyně si pro ně bude na konci vyučování docházet před školu. Ke dni 22. 5. 2023 byla žákyně Ž5 převedena do třídy. Podle sdělení vedení školy i třídních učitelek obou paralelních tříd bylo toto opatření efektivní.

Škola identifikovala narušené vztahy mezi žákyněmi, monitorovala, přijímala a vyhodnocovala postupná opatření, která vyústila v efektivní řešení vztahových problémů mezi spolužačkami.

ČŠI hodnotí stížnost v tomto bodě jako nedůvodnou.

2. Komunikace školy se zákonnými zástupci žákyně Ž3

Stěžovatelka uvádí, že komunikace s třídní učitelkou třídy _____ byla problematická (přehlížení a zlehčování situace, odkazování na to, aby si žákyně Ž3 vyřešila svou situaci sama). Vyučující, která byla třídní učitelkou třídy _____ ve školním roce 2022/2023, při šetření stížnosti uvedla, že hovořila se zákonnými zástupci žákyně Ž3 telefonicky a na třídních schůzkách. Zákonná zástupkyně žákyně Ž3 sdělovala třídní učitelce, na co si její dcera doma stěžuje, a třídní učitelka informovala zákonnou zástupkyni o tom, jakým způsobem řeší situaci ve třídě.

Tvrzení stěžovatelky a školy jsou v oblasti komunikace rozdílná, nelze proto potvrdit či vyvrátit ani jedno z nich.

ČŠI hodnotí stížnost v tomto bodě jako neprokazatelnou.

3. Výskyt šikany a její neřešení ve třídě _____ ve školním roce 2023/2024

Ve školním roce 2023/2024 se podle sdělení třídní učitelky třídy _____ žáci mezi sebou škádli, pošťuchovali, občas si nadávali, posmívali se, což nevyhodnotila jako šikanu. Na každý problém vždy okamžitě reagovala pohovorem s žáky ve třídě. Dne 13. 11. 2023 proběhla ve třídě externí intervence (EUROTOPIA.CZ, o.p.s.), jehož cílem bylo navázat na předchozí program, zvýšit schopnosti účastníků v oblasti vzájemné komunikace a nastavit si pravidla spolupráce. Ze závěrečné zprávy vyplývá, že žáci ve třídě chtěli řešit vzájemné pomluvy a posměšky a situaci ohledně jednoho spolužáka. Výskyt šikany zpráva neuvádí. Třídní učitelce bylo doporučeno nadále pracovat se třídou, a to zejména preventivně prostřednictvím třídnických hodin.

V průběhu školního roku 2023/2024 škola přijala řadu opatření pro zlepšení vzájemných vztahů mezi žáky třídy _____ (pomoc asistentky pedagoga ve třídě, zařazování aktivit zaměřených na posílení třídního kolektivu a upevňování přátelských vztahů ve třídě, intervence výchovné poradkyně ve třídě). K posílení pozitivních vztahů třídní učitelka pořádá ve svém volném čase pro žáky nadstandardní aktivity (bruslení, únikovka v knihovně, návštěva vánočních trhů apod.), jichž se žáci mohou dobrovolně účastnit. Při řešení konkrétních problémů upřednostňuje třídní učitelka pohovory s celou třídou. Informace získané z dotazníků a částečně i z vyjádření některých žáků naznačují, že opatření měla spíše dočasný efekt a že po nějaké době opět došlo ke zhoršení vztahů ve třídě. Třídní učitelka považuje za zlomovou zejména aktivitu, kterou provedla se třídou 12. 12. 2023 (vzájemné představování žáků jako počátek vytvoření nového kolektivu) a která dle jejího názoru přispěla k výrazné pozitivní změně. Třídní učitelka i někteří žáci potvrdili, že od uvedeného data se vztahy ve třídě zlepšily a že i někteří žáci zlepšili své chování.

V průběhu ledna 2024 proběhlo ve třídě rozsáhlé šetření prostřednictvím dotazníků a individuálních pohovorů se žáky, během kterého bylo potvrzeno, že většina třídy vnímá zlepšení třídního klimatu. Část žáků je však se vztahy ve třídě nadále výrazně nespokojena a vnímá, že je ve třídě někomu ubližováno (z šetření vyplynulo, že se jedná o žáka Ž7). Lze tak uvažovat o výskytu psychické šikany na rozmezí druhého až třetího stádia. Ve prospěch dalšího vývoje pozitivním směrem svědčí výpovědi žáků a cílená pozornost třídní učitelky, která problémy ve třídě průběžně monitoruje a řeší. Její působení dle sdělení žáků přináší pozitivní výsledky.

V průběhu šetření stížnosti ve škole proběhlo dotazníkové šetření mezi žáky zaměřené na jejich vzájemné vztahy a spolupráci. Z dotazníků vyplynulo, že 50–60 % z 20 žáků, kteří dotazník vyplnili, stále vnímá vztahy se spolužáky jako problémové.

Škola se sice intenzivně zabývala a zabývá situací ve třídě vzniklé problémy řešila, průběžně mapovala vztahy ve třídě a zařazovala preventivní aktivity za účelem posílení vzájemné komunikace mezi žáky a pozitivních vztahů ve třídě, ale tyto aktivity nebyly zcela efektivní a nevedly k trvalému zlepšení vztahů ve třídě. Rozhovory se žáky odhalily ve třídě šikanu, jejíž výskyt se škole nepodařilo odhalit. Škola pro urychlení řešení situace ve třídě nevyužila všechny možnosti pro práci se třídou spočívající především ve větším zapojení zákonných zástupců žáků a vedení individuálních pohovorů s jednotlivými žáky – s těmi, kteří vnímají ve třídě problémy a necítí se v kolektivu dobře, i s těmi, kteří problémy vytvářejí. S třídou bude nutné nadále pracovat na zlepšení vzájemných vztahů, vytvoření a dodržování pravidel chování a posilování spolupráce mezi žáky.

ČŠI hodnotí stížnost v tomto bodě jako důvodnou.

S odkazem na ustanovení § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, Vám předáváme výsledek šetření ČŠI k dalšímu řízení a zároveň Vás žádáme o zaslání informace o vyřízení stížnosti a o případných opatřeních přijatých k nápravě.

Stěžovatele, který byl o tomto postupu vyrozuměn, prosím, písemně informujte o výsledku Vašeho vyřízení jeho stížnosti a opatřeních k odstranění případných nedostatků.

S pozdravem

Mgr. Eliška Birková
vedoucí inspekčního týmu

Přílohy

kopie stížnosti (pouze pro zřizovatele)

Na vědomí
ředitel školy
stěžovatel

